

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoPr/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720202682
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8720202682.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXXX/X, XXX XX F., právne zastúpená IKC – advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Hruny 11B, 080 01 Prešov, IČO: 56 108 222, proti žalovanému: Park kultúry a oddychu, Hlavná 50A, 080 01 Prešov, IČO: 00 187 437, právne zastúpený JUDr. Martin Staroň, advokát, Hlavná 89, 080 01 Prešov, IČO: 42 083 541, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 9Cpr/14/2020-198 zo dňa 31.07.2023 (po postúpení vec vedená Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 19Cpr/15/2023), jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad hore označeným rozsudkom (ďalej len „napadnutý rozsudok“) rozhodol takto, cit:

„I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému priznáva voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.“

2. Rozhodol tak o žalobe žalobkyne zo dňa 14.09.2020, ktorou sa po zmene navrhutej podaním doručeným dňa 23.11.2021 v spojení s podaním doručeným dňa 26.11.2021, pripustenej uznesením č. k. 9Cpr/14/2021–122 zo dňa 10.05.2022 domáhala určenia, že skončenie pracovného pomeru z 16.07.2020 dané žalovaným voči žalobkyni je neplatné, pracovný pomer žalobkyne u žalovaného, ktorý vznikol na základe pracovnej zmluvy zo dňa 02.11.2015 naďalej trvá a žalovaný je povinný v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy brutto z dôvodu neplatného skončenia pracovného pomeru nasledovne: 1. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.08.2020 do zaplataenia, 2. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.09.2020 do zaplataenia, 3. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.10.2020 do zaplataenia, 4. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.11.2020 do zaplataenia, 5. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.12.2020 do zaplataenia, 6. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.01.2021 do zaplataenia, 7. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.02.2021 do zaplataenia, 8. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.03.2021 do zaplataenia, 9. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.04.2021 do zaplataenia, 10. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.05.2021 do zaplataenia, 11. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.06.2021 do zaplataenia, 12. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.07.2021 do zaplataenia, 13. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.08.2021 do zaplataenia, 14. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.09.2021 do zaplataenia, 15. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.10.2021 do zaplataenia, 16. sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.11.2021 do zaplataenia, 17.

sumu 1.938,31 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 07.12.2021 do zaplattenia. Žalobkyňa súčasne žiadala priznať jej voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Prípád právne posúdil podľa § 13 ods. 3, § 48 ods. 1, § 59 ods. 1 a 2, § 71 ods. 1 až 3 a § 77 zákona č. 311/2001 Z. z. ZP v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZP“), § 11 ods. 4 písm. l) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“) a vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 a 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

4. Na podklade vykonaného dokazovania Okresný súd Poprad ustálil, že žalovaný ako zamestnávateľ a žalobkyňa ako zamestnanec uzavreli dňa 02.11.2015 pracovnú zmluvu, ktorým dňom vzniká medzi zamestnávateľom a zamestnancom pracovný pomer. V bode 2. danej pracovnej zmluvy bolo ako druh práce dohodnuté „poverená riadením Parku kultúry a oddychu“, v bode 3. bol dohodnutý pracovný pomer na dobu určitú „do návratu A. B. G., riaditeľa Parku kultúry a oddychu z verejnej funkcie prednostu Okresného úradu Prešov, najneskôr však do 02.05.2016“, v bode 4. že pracovný pomer sa môže predĺžiť iba z dôvodu uvedeného v § 48 ods. 4 ZP, v bode 5. že miesto výkonu práce zamestnanca je Mesto Prešov, v bode 6. že pracovisko zamestnanca je Park kultúry a oddychu, Hlavná 50, 080 01 Prešov a v bode 7. že zamestnávateľ a zamestnanec sa nedohodli na skúšobnej dobe. Ďalej zistil, že žalovaný a žalobkyňa dňa 02.05.2016 uzavreli Dohodu o zmene pracovnej zmluvy v zmysle § 54 ZP, podľa ktorého bol pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú, najneskôr do 31.05.2016 a že Mestské zastupiteľstvo Mesta Prešov prijalo na svojom 20. zasadnutí 23.05.2016 pod č. 392/2016 k materiálu: Návrh na poverenie riadenia Parku kultúry a oddychu uznesenie, ktorým podľa § 11 ods. 4 písmeno l) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov na návrhy primátorky mesta Prešov H. I. J., vymenovalo A. B. C. do funkcie riaditeľky Parku kultúry a oddychu, Hlavná 50, 080 01 Prešov, IČO: 00 187 437 s účinnosťou od 01.06.2016 do návratu A. B. G., dlhodobo uvoľneného na výkon verejnej funkcie, do skončenia alebo zániku jeho pracovného pomeru, ak by táto skutočnosť nastala skôr. Nadväzne vychádzal zo zistenia, že žalovaný a žalobkyňa uzavreli Dohodu o zmene pracovnej zmluvy v zmysle § 54 ZP z 31.05.2016, podľa ktorej bola žalobkyňa ako zamestnanec povinná vykonávať nasledovný druh práce: riaditeľka Parku kultúry a oddychu s tým, že pracovný pomer bol dohodnutý na dobu určitú, do návratu A. B. G., ktorý je dlhodobo uvoľnený na výkon verejnej funkcie, do funkcie riaditeľa Parku kultúry a oddychu, resp. do skončenia alebo zániku jeho pracovného pomeru, ak by táto skutočnosť nastala skôr a že dňa 31.5.2017 uzavreli dohodu o zmene pracovnej zmluvy v zmysle § 54 ZP, ktorým sa zmenil pracovný čas zamestnanca na 37,5 hodín/týždenne (100% pracovný úväzok). Ďalej vychádzal zo zistenia, že podľa Oznámenia o skončení štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona zo dňa 15.07.2020, č. K./XXXXXX vystaveného Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky podľa § 82 ods. 7 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o štátnej službe“) v spojení s § 82 ods. 4 zákona o štátnej službe došlo dňom 15.07.2020 k skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona štátneho zamestnanca: A. B. G., druh štátnej služby: dočasná štátna služba, funkcia: prednosta okresného úradu z dôvodu odvolania z funkcie prednostu Okresného úradu Prešov Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 471 z 15.07.2020, dňom 15.07.2020 a potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky podľa § 86 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov o štátnej službe zo dňa 15.07.2020, č. K./XXXXXX štátnemu zamestnancovi: A. B. G., druh štátnej služby: dočasná štátna služba, z ktorého zistil dobu trvania štátnozamestnaneckého pomeru od 04.12.2014 do 15.07.2020. Z oznámenia o skončení pracovného pomeru zo dňa 15.07.2020 vyplynulo, že primátorka mesta Prešov H. I. J. oznámila žalobkyni, že jej pracovný pomer uzavretý na dobu určitú na základe pracovnej zmluvy zo dňa 02.11.2015 v znení jej dohôd o zmene pracovnej zmluvy v spojení s uznesením Mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. XXX/XXXX z 23.05.2016 skončil dňa 15.07.2020 a to z dôvodu zániku verejnej funkcie, do ktorej bol A. B. G., riaditeľ Parku kultúry a oddychu dlhodobo uvoľnený a jeho nástupom na pracovné miesto, z ktorého bol dlhodobo uvoľnený dňa 16.07.2020, s tým že prevzatie tohto oznámenia žalobkyňa potvrdila svojím podpisom. Následne vychádzal z oznámenia žalobkyne doručeného žalovanému dňa 03.08.2020, že v súlade s § 71 ods. 2 ZP sa jej zmenil pracovný pomer na dobu neurčitú a naďalej trvá, ako aj z odpovede žalovaného žalobkyni zo dňa 11.08.2020, podľa ktorého funkcia riaditeľky Parku kultúry a oddychu skončila žalobkyni dňom 15.07.2020 a jej tvrdenie o zmene pracovného pomeru na dobu neurčitú je právne irelevantné a ďalších vyjadrení žalobkyne k predmetnej záležitosti. Súčasne vychádzal zo Štatútu Parku kultúry a oddychu v Prešove, podľa ktorého žalovaného zriadilo Mestské zastupiteľstvo v Prešove uznesením č. 70/1992 z 13.04.1992 podľa § 11 ods. 3 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, a to

dňom 01.05.1992 ako mestskú príspevkovú organizáciu: Park kultúry a oddychu (ďalej len „PKO“), so sídlom na Hlavnej ul. č. 50 v Prešove, IČO: 00 187 437, v ktorom pokiaľ ide o riadenie a organizáciu, v článku 3. bod 1. je uvedený: „Štatutárnym orgánom PKO je riaditeľ, ktorý je vymenúvaný a odvolávaný v zmysle § 11 ods. 4 písm. l) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Riaditeľa v čase neprítomnosti zastupuje v plnom rozsahu práv a povinností riaditeľom určený zástupca riaditeľa.“ Podľa Dodatku č. 1 k Štatútu Parku kultúry a oddychu v Prešove z 10.04.2019, ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.05.2019 štatutárnym orgánom príspevkovej organizácie je riaditeľ príspevkovej organizácie, ktorého menuje a odvoláva mestské zastupiteľstvo na návrh primátora mesta. Riaditeľ zastupuje príspevkovú organizáciu navonok. Riaditeľ príspevkovej organizácie je pracovníkom príspevkovej organizácie a zodpovedá za svoju činnosť mestskému zastupiteľstvu a primátorovi mesta v rozsahu tohto štatútu. Okrem toho Okresný súd Poprad vychádzal aj z výsluchov svedkov A. L. F., A. F. M., A. A. F., B. D., A. B. G. a čestných prehlásení A. A. F. zo 04.12.2020 a H. F. A. zo 07.12.2020.

5. Právne Okresný súd Poprad vo veci uzavrel, že výpoveďami svedkov, čestnými prehláseniami, SMS správami a mailovou komunikáciou bola potvrdená len tá skutočnosť, že žalobkyňa bola prítomná 16.07.2020 v práci a zúčastnila sa V. ročníka festivalu architektúry a dizajnu N. XXXX a že A. B. G. jednoznačne potvrdil, že žalobkyňu oboznámil deň vopred t.j. 15.07.2020 s tým, že bol odvolaný z funkcie prednostu Okresného úradu Prešov k 15.07.2020 a od 16.07.2020 sa opäť ujíma funkcie riaditeľa PKO a že od uvedeného dátumu nie je riaditeľkou ani zamestnankyňou PKO. Zároveň potvrdil, že uvedený svedok o akcii N. XXXX nevedel a že žalobkyňa nedal súhlas, resp. nepožiadala ju o účasť na tomto stretnutí ani nikto zo strany zamestnávateľa, alebo Mesta Prešov a že B. D. potvrdila, že 16.07.2020 sa žalobkyňa nachádzala v práci, ale nevedela sa vyjadriť, či nejakú prácu vykonávala, pričom súčasne potvrdila, že pán G. oboznámil mestský úrad a žalobkyňu, že od 16.07.2020 nastupuje do zamestnania. Podľa názoru Okresného súdu Poprad bolo iba rozhodnutím žalobkyne zúčastniť sa akcie, ktorej sa zúčastnil aj ďalší zamestnanec, avšak žalobkyňa si vzhľadom na vykonané dokazovanie musela byť vedomá, že už nevykonáva funkciu riaditeľky PKO a teda účasť na uvedenej akcii musí byť minimálne s vedomím riaditeľa A. B. G.. Nadväzne na to konštatoval, že v aplikačnej praxi je v záujme preukázateľnosti skutočnosti, že zamestnávateľ nepočíta s výkonom práce zamestnanca pracujúceho v pracovnom pomere na určitú dobu po jej uplynutí obvyklé, že zamestnávateľ zašle oznámenie zamestnancovi, kedy sa mu končí pracovný pomer (ide len o úkon zamestnávateľa nad rámec povinností daných ZP, avšak týmto úkonom výslovne deklaruje svoju vôľu naďalej zamestnanca nezamestnávať). Vecne konštatoval, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, aby žalobkyňa s vedomím zamestnávateľa – žalovaného vykonávala prácu aj po 15.07.2020, a teda že by došlo k zmene pracovného pomeru žalobkyne z doby určitej na dobu neurčitú. Oznámenie o skončení pracovného pomeru zo strany primátorky mesta Prešov z 15.07.2020 doručené žalobkyňi 16.07.2020 s poukazom na vyššie uvedený bod 45. odôvodnenia napadnutého rozsudku vyhodnotil ako právne irelevantné. Pracovný pomer sa v zmysle citovaných zákonných ustanovení skončil kvalifikovaným uplynutím času t. j. na základe právnej udalosti dňa 15.07.2020 priamo zo zákona a v súlade s Uznesením Mestského zastupiteľstva Mesta Prešov z 23.05.2016 č. 392/2016 a Dohodou o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 31.05.2016 uplynutím doby určitej a to zánikom verejnej funkcie A. B. G., ako prednostu Okresného úradu v Prešove. Od 16.07.2020 teda žalobkyňa nebola zamestnancom žalovaného, aj keď sa nesprávne domnievala, že aj naďalej ostala jeho zamestnancom (ako sama uviedla už prestala vykonávať funkciu riaditeľa PKO, ale sa domnievala, že zostala zamestnancom žalovaného). Preto bola žaloba žalobkyne Okresným súdom Poprad zamietnutá.

6. Voči napadnutému rozsudku podala z odvolacích dôvodov v zmysle § 365 písm. f) a h) CSP v celom rozsahu odvolanie žalobkyňa, žiadajúc rozhodnutie Okresného súdu Poprad zmeniť a žalobe vyhovieť. Namietala celkovú nepresvedčivosť odôvodnenia napadnutého rozsudku, pričom na podporu svojej argumentácie citovala z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoPr/3/2018 majúca za to, že pre transformáciu pracovného pomeru na dobu neurčitú je potrebné, aby zamestnanec pokračoval vo výkone práce pre zamestnávateľa s vedomím akéhokoľvek vedúceho zamestnanca, ktorý je zamestnancovi nadriadený a aby išlo o pokračovanie prác s vedomím zamestnávateľa, bez toho, aby mu v tom vedúci zamestnanec zabránil. Namietala, že závery uvedené Okresným súdom Poprad v bode 45. odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplývajú z vykonaného dokazovania, resp. sú s ním v rozpore. Výpoveď svedka G., na ktorej Okresný súd Poprad postavil rozsudok, označila za zavádzajúcu a absolútne nedôveryhodnú, zotrvávajúcu na svojich tvrdeniach uvádzaných už pred Okresným súdom Poprad. K oznámeniu primátorky Mesta Prešov z 15.07.2020 namietala, že nejde o právne irelevantný dokument, ale vzhľadom na transformovanie pracovného pomeru na dobu neurčitú

o neplatné skončenie jej pracovného pomeru. Keďže skutočnosť, kedy bol A. G. z pozície prednostu Okresného úradu Prešov odvolaný nie je všeobecne známou skutočnosťou, táto situácia si jednoznačne vyžadovala písomné oznámenie žalobkyni, že nastala a že zakladá skončenie pracovného pomeru na dobu určitú, ktoré by však bolo žalobkyni doručené pred dňom skončenia pracovného pomeru, analogicky ako v prípade začatia pracovného pomeru uzavretím pracovnej zmluvy, či jeho skončenia výpoveďou. Žalovaný tak podľa žalobkyne neunesol dôkazné bremeno ohľadne jej vedomosti o tom, že nastala skutočnosť zakladajúca skončenie jej pracovného pomeru. Pokiaľ ide o splnenie podmienky pokračovania žalobkyne vo výkone práce s vedomím zamestnávateľa namietala, že svedok G. mal vedomosť o účasti žalobkyne na porade FEAD a teda, že pokračuje vo výkone práce, z dôvodu ktorého jej mal prípadne vo výkone tejto práce zabrániť, čo sa nestalo. Tvrdenia svedka Chlapečka o tom, že žalobkyni oznámil svoj nesúhlas s jej účasťou na porade nebolo nijakým spôsobom v konaní preukázané a nesprávny je aj záver Okresného súdu Poprad uvedený v bode 47. odôvodnenia rozsudku, že v konaní nebola preukázaná zmena pracovného pomeru žalobkyne z doby určitej na dobu neurčitú.

7. K odvolaniu žalobkyne sa podaním zo dňa 23.02.2024 vyjadril žalovaný, ktorý napadnutý rozsudok Okresného súdu Poprad považoval za vecne správny stotožniac sa pritom s bodmi 45. až 47. jeho odôvodnenia. K odvolaniu žalobkyne uviedol, že pracovný pomer žalobkyne a žalovaného skončil 15.07.2020 priamo zo zákona, uplynutím dojednanej doby, a to zánikom verejnej funkcie A. B. G. ako prednostu Okresného úradu v Prešove. Odmietol polemiku žalobkyne v jej odvolaní ohľadne pravdivosti výpovede svedka A. G., majúc za to, že jeho výpoveďou bolo preukázané, že ešte dňa 15.07.2020 žalobkyňu informoval o svojom odvolaní z funkcie, keď jej oznámil, že dňom 16.07.2020 už nie je riaditeľkou ani zamestnankyňou PKO, pričom účasť žalobkyne na pracovnej porade N. vediac, že už nie je riaditeľkou ani zamestnankyňou PKO označil za účelové vyvolanie situácie, ktorá mala svedčiť o zmene jej pracovného pomeru z doby určitej na dobu neurčitú. Poukázal tiež na spôsob získania čestných prehlásení žalobkyňou podsunutím textu, že sa na pracovnej porade N. 2020 zúčastnila v pozícii riaditeľa PKO a na výpoveď svedkyne M. na pojednávaní dňa 13.07.2022. Keďže nepovažoval za splnenú zákonnú podmienku, že žalobkyňa ako zamestnanec pokračovala vo výkone práce s vedomím zamestnávateľa, k žalobkyňou tvrdenej zmene pracovného pomeru z doby určitej na dobu neurčitú nedošlo a jej pracovný pomer sa skončil na základe právnej udalosti - uplynutia času. Žalobu žalobkyne považoval za nedôvodnú a neprípustnú aj z dôvodu, že k skončeniu pracovného pomeru nedošlo výpoveďou, okamžitým skočením, v skúšobnej dobe ani dohodou, teda právnym úkonom zamestnávateľa, z dôvodu, ktorého nemožno rozhodovať o neplatnosti skončenia pracovného pomeru zo 16.07.2020. Žaloba je nedôvodná aj v časti, že pracovný pomer trvá, nakoľko k vyššie označenej zmene pracovného pomeru nedošlo. Výsluchy svedkov A. G., pani D. a pána F., ako aj listinné dôkazy svedčia jednoznačne v neprospech žalobkyne, zatiaľ čo svedkovia žalobkyne svedčia len o jej účasti na pracovnej porade a pre právne posúdenie zmeny pracovného pomeru z doby určitej na dobu neurčitú a posúdenie toho, či na poradu išla so súhlasom a vedomím zamestnávateľa sú právne bezvýznamné. Žalobkyňa si vzhľadom na vykonané dokazovanie musela byť vedomá, že funkciu riaditeľky PKO nevykonáva a preto jej účasť na pracovnej porade musí byť minimálne s vedomím riaditeľa A. G. a že sa nesprávne domnieva, že v inej pracovnej pozícii naďalej ostala zamestnankyňou žalovaného. Napadnutý rozsudok navrhoval potvrdiť a žalovanému priznať náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

8. V odvolacej replike z 22.03.2024 k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobkyňa nad rámec argumentácie uvedenej vo svojom odvolaní poukázala aj na to, že výpis hovorov predložených svedkom A. G. preukazuje len skutočnosť, že tento žalobkyni dňa 15.07.2020 telefonoval, nepreukazuje však skutočnosť, že žalobkyni oznámil, že už nie je viac zamestnankyňou žalovaného a že sa pracovnej porady k FEAD nemá zúčastniť. K spôsobu vyhodnocovania skutkového stavu a zásade voľného hodnotenia dôkazov citovala z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 86/2020 z 08.09.2020 ako aj nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 615/17 a právnickej literatúry. Opätovne namietala, že výpoveď svedka G. je v rozpore s ďalšími dôkazmi, že žalobkyňa nevedela a ani nemala odkiaľ vedieť, že nastala skutočnosť odvolania svedka z funkcie prednostu okresného úradu, na základe ktorej mal 15.07.2020 skončiť pracovný pomer, pričom jej vedomosť o tejto skutočnosti nebola preukázaná. Žalobkyňa vykonávala 16.07.2020 prácu s vedomím štatutárneho orgánu žalovaného, ktorý neurobil žiaden úkon, ktorým by jej vo výkone práce zabránil. S poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove mala tiež za to, že vo veci bol príslušný rozhodovať Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) a nie Okresný súd Poprad, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, čím z dôvodu, že rozhodnutie bolo vydané nepríslušným súdom bol založený aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP.

So zreteľom na to navrhla odvolaciemu súdu, aby bol rozsudok zrušený a vrátený na ďalšie prejednanie a rozhodnutie alebo, aby rozhodol tak ako to už skôr navrhla vo svojom odvolaní.

9. Žalovaný v odvolacej duplike z 10.04.2024 nad rámec skôr uvádzaného doplnil, že na počiatku konania žalobkyňa tvrdila, že svedok G. jej vôbec netelefonoval, a až na pojednávaní, kde jej bol predložený výpis z hovorov zmenila svoju argumentáciu, podľa ktorej jej uvedený svedok nevolal z dôvodu oznámenia, že skončil vo funkcii prednostu Okresného úradu Prešov a že tým žalobkyňa končí vo funkcii riaditeľky PKO. Obsah tohto telefonického hovoru bol podľa žalovaného preukázaný svedeckou výpoveďou A. B. G. ako účastníka tohto hovoru. Vykonaným dokazovaním tak považoval za preukázané, že žalobkyňa mala uzavretý pracovný pomer len na dobu určitú a tento skončil priamo zo zákona uplynutím doby určitej, t.j. zánikom verejnej funkcie svedka ako prednostu okresného úradu.

10. Žalobkyňa vo vyjadrení z 02.05.2024 doručenom bez výzvy súdu k odvolacej duplike žalovaného namietala, že by k zmene jej argumentácie došlo až po predložení výpisu hovorov svedkom A. G., k čomu poukázala na obsah svojho vyjadrenia zo 07.12.2020. Taktiež namietala, že svedok A. G. nezaslal dňa 15.07.2020 ani listinu o svojom odvolaní z funkcie prednostu, hoci tak vo vzťahu k svedkyni D. mal urobiť. Rozpory vo výpovedi svedka A. G. tak podľa nej preukazujú nepravdivosť jeho výpovede.

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario), pričom v prvom rade skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť, čo je jeho povinnosťou vyplývajúcou priamo z ustanovenia § 161 ods. 1 CSP s použitím § 378 CSP. Nadväzne dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie Okresného súdu Poprad je nutné pre nesplnenie procesných podmienok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie [§ 389 ods. písm. a) CSP].

12. V tejto súvislosti sa v prvom rade žiada podotknúť, že žalobkyňa vo svojej odvolacej replike poukázala na skutočnosť, že vzhľadom na záver odvolacieho súdu ustáleného v súvislosti s rozhodnutím o nesúhlase súdu prvej inštancie s postúpením predmetnej veci Okresným súdom Poprad z dôvodu zmeny kauzálnej príslušnosti v individuálnych pracovných sporoch s účinnosťou od 01.06.2023 bol po tomto dni oprávnený vo veci konať a rozhodnúť Okresný súd Prešov a nie Okresný súd Poprad, z dôvodu ktorého došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. a) CSP.

13. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

14. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Existencia a splnenie procesných podmienok je predpokladom poskytnutia súdnej ochrany ohrozeným alebo poškodeným subjektívnym právam v rozsahu čl. 1 CSP. Súd je povinný zisťovať ich existenciu a splnenie v každom štádiu konania, teda aj v štádiu odvolacieho konania. Teória civilného práva procesného rozoznáva vecné procesné podmienky, ktorými sú v sporovom konaní žaloba a splnenie poplatkovej povinnosti, ďalej procesné podmienky na strane súdu, ktorými sú právomoc, príslušnosť a zákonné obsadenie súdu a napokon aj procesné podmienky na strane sporových strán (pozitívne procesné podmienky) ktorými sú procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, povinné zastúpenie advokátom, spôsobilosť byť zástupcom s riadnym plnomocenstvom a tzv. negatívne procesné podmienky medzi ktoré patria prekážka začatého konania a prekážka rozsúdenej veci. Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou prvoinstančného súdu a rovnako aj súdu odvolacieho počas celého priebehu konania. Nedostatky niektorých procesných podmienok sú neodstrániteľné, čo znamená, že prítomnosť takéhoto nedostatku absolútne bráni súdu v konaní a rozhodnutí vo veci a jedine správne rezultuje do zastavenia konania. Nedostatky iných procesných podmienok sú odstrániteľné, a teda súd po zistení nedostatku procesnej podmienky sa pokúsi tento nedostatok odstrániť vlastným postupom alebo výzvou voči strane sporu. Vadou predpokladanou v § 365 ods. 1 písm. a) CSP tak trpí konanie pred prvoinstančným súdom v prípade, keď tento vec prejednal a rozhodol napriek nesplneniu niektorej z vyššie uvedených procesných podmienok.

15. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

16. V rozsahu vecnej, funkčnej a kauzálnej príslušnosti hovoríme o odstrániteľnom nedostatku podmienky konania, pretože nemá za následok zastavenie konania, ale len postúpenie veci príslušnému súdu.

17. Zákonom č. 150/2022 Z. z. okrem iného došlo k zmene a doplneniu zákona č. 160/2015 Z. z. CSP. V rámci tejto zmeny došlo s účinnosťou od 1.6.2023 k zmene kauzálnej príslušnosti súdov v pracovnoprávných sporoch, konkrétne k zmene znenia § 24 písm. e) CSP, keď v znení účinnom od 1.6.2023 sa na konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch a v sporoch z kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, štrajku a výluky stal pre obvod Krajského súdu v Prešove namiesto Okresného súdu Poprad kauzálne príslušným Okresný súd Prešov.

18. Pokiaľ dochádza k zmene procesného predpisu, je potrebné prihliadať na ustanovenia intertemporálnej povahy, ktorými sa určuje režim dočasného, prechodného (intertemporálneho) spolupôsobenia skoršej a neskoršej právnej úpravy; teda vzájomný vzťah týchto úprav. Nosným pojmovým znakom procesnej intertemporality je princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších (zrušených či zmenených) predpisov. Účelom princípu okamžitej aplikovateľnosti nových procesných noriem, teda použiteľnosti nových procesných ustanovení na konania začaté a prebiehajúce podľa doterajšej právnej úpravy je zabezpečiť taký procesný priebeh jednotlivých konaní, ktorý nepripúšťa alternatívne, a v dôsledku toho sporné výklady pre časovú pôsobnosť príslušných predpisov alebo ich jednotlivých ustanovení (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.10.2014 sp. zn. PL. ÚS 107/2011, uznesenie z 12.04.2018 sp. zn. II. ÚS 185/2018, uznesenie z 22.09.2020 sp. zn. III. ÚS 349/2020, nález z 8.02.2023 sp. zn. II. ÚS 451/2022).

19. Princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy je procesnému právu natoľko imanentný, že sa v prechodných ustanoveniach procesnej úpravy nemusí explicitne vyjadrovať, t. j. platí aj bez toho, aby bol priamo vyjadrený.

20. Intertemporálnym ustanovením - prechodným ustanovením k úpravám účinným od 01.06.2023 je § 471c CSP, podľa ktorého konania začaté a právoplatne neskončené do 31.05.2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31.05.2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

21. Ustanovenie § 471c CSP je výnimkou z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesno-právnej úpravy Civilného sporového poriadku v znení účinnom od 1.06.2023 a vzťahuje sa výlučne na konania začaté a právoplatne neskončené na súdoch vecne a miestne príslušných. Napriek tomu, že Civilný sporový poriadok rozoznáva a upravuje vecnú, miestnu, kauzálnu a funkčnú príslušnosť zvlášť, ust. § 471c CSP sa dotýka len vecnej a miestnej príslušnosti súdov. Uvedené ustanovenie CSP neupravuje dokončenie konaní začatých a právoplatne neskončených do 31.05.2023 na súdoch kauzálne a funkčne príslušných podľa predpisov účinných do 31.05.2023.

22. Pokiaľ teda na konanie v pracovnoprávných sporoch podľa predpisov účinných do 31.05.2023 bol kauzálne príslušný Okresný súd Poprad [§ 23 písm. g) CSP účinného do 31.05.2023], zatiaľ čo s účinnosťou od 1.06.2023 je na konanie v pracovnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Prešove kauzálne príslušný Okresný súd Prešov [§ 24 písm. e) CSP] a súčasne § 471c CSP (intertemporálne ustanovenie) explicitne neupravilo, že konania začaté a právoplatne neskončené do 31.05.2023 sa dokončia na súde kauzálne príslušnom podľa predpisov účinných do 31.05.2023, potom so zreteľom na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy je na konanie v pracovnoprávných sporoch začatých a právoplatne neskončených do 31.05.2023 pre obvod Krajského súdu v Prešove kauzálne príslušný Okresný súd Prešov. V takomto prípade na určenie príslušnosti súdu nemajú vplyv žiadne okolnosti na strane účastníkov konania (ako to predpokladá § 36 ods. 2 CSP a v ňom vyjadrená zásada „perpetuatio fori“), pretože príslušnosť súdu sa odvíja len od zmeny procesného predpisu.

23. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na analógiu vo vzťahu k rozhodnutiam ohľadne funkčnej príslušnosti súdu podľa Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z.z., ďalej len „CMP“) v nadväznosti na § 396b CMP upravujúci prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1.06.2023 obdobne ako § 471c CSP, a to na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.06.2023 sp. zn. IV. ÚS 257/2023 (ods. 75. až 77.), ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Ndc/30/2023 zo dňa 26.07.2023 a sp. zn. 4Ndc/11/2023 zo dňa 25.07.2023, ktorými bola okamžite aplikovaná nová procesná úprava funkčnej príslušnosti súdov podľa CMP účinného od 01.06.2023. Ustanovenie § 396b (obdobne ako § 471c CSP) neupravuje dokončenie vecí v konaniach začatých a právoplatne neskončených do 31.05.2023 na súdoch funkčne (ani kauzálne) príslušných podľa predpisov účinných do 31.05.2023

24. V danej veci je nepochybné, že odvolací súd v postavení nadriadeného súdu aj v súdenom prípade uznesením č. k. 26NcC/4/2023-234 z 12.12.2023 z vyššie uvádzaných dôvodov rozhodol o nedôvodnosti nesúhlasu Okresného súdu Prešov s postúpením veci z Okresného súdu Poprad, keď súčasne rozhodol, že kauzálne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci je Okresný súd Prešov. Tento postup však bol okolnosťami prípadu realizovaný až po vydaní napadnutého rozsudku, t.j. po 31.07.2023 (postúpenie veci Okresným súdom Poprad dňa 29.09.2023, nesúhlas Okresného súdu Prešov dňa 23.11.2023). Napadnutý rozsudok však vydal Okresný súd Poprad už v čase, kedy už boli zmenené podmienky kauzálnej príslušnosti súdov v individuálnych pracovnoprávných sporoch, ako sú popísané vo predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto uznesenia.

25. Jedným z dôsledkov zmeny kauzálnej príslušnosti súdov v pracovnoprávných sporoch je aj zmena sudcu, ktorý je vo veci oprávnený konať a rozhodnúť. Zákonným sudcom je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na kauzálne príslušnom súde a je určený v súlade so zákonom rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej pracovnoprávnej veci (por. § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce (por. § 3 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z.z.).

26. V naznačenej súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Nc52/2010 z 5.10.2010), podľa ktorého je integračnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého slovenský preklad bol vyhlásený v oznámení Federálneho ministerstva zahraničných vecí pod č. 209/1992 Zb., ďalej len „Dohovor“) garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný súd zriadený zákonom. Súvislosťou medzi súdom, ktorý je založený na zákone, a jeho nezávislosťou, ako to vyjadruje článok 6 ods. 1 prvá veta dohovoru („každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu“), garantuje tento Dohovor v celoeurópskom rozmere súčasne sudcovskú nezávislosť aj právo na zákonného sudcu. Ústavná úprava súdnej a inej právnej ochrany v Slovenskej republike garantuje obdobne vyjadrené právo na spravodlivý proces [čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ktorá je uvedená ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., ďalej len „listina“; čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uverejnenej pod č. 460/1992 Zb., ďalej len „ústava“, ktoré články dávajú každému možnosť (právo) domáhať sa (zákonom) ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v (zákonom) určených prípadoch na inom orgáne (Slovenskej republiky), do ktorého tiež zahrňuje aj právo na to, aby právna vec účastníka nebola odňatá zákonnému sudcovi (čl. 38 ods. 1 listiny; čl. 48 ods. 1 ústavy, ktoré články postulujú, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanoví zákon). Ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadruje zhodu (totožný zámer) na sudcovskú nezávislosť a právo na zákonného sudcu s právnym režimom podľa dohovoru (v obsahu týchto práv podľa dohovoru a podľa ústavy nemožno vidieť zásadnú odlišnosť).

27. Nesprávne obsadenie súdu nespočíva len v situácii, ak namiesto senátu rozhodol sudca, ale ide aj o otázku zákonného sudcu. Náprava nedostatku tejto procesnej podmienky spočíva v zrušení rozhodnutia a vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, s predpokladom odstránenia zistenej procesnej vady. (DUDITŠ, Ladislav. § 389 [Zrušenie rozhodnutia]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek. Civilný sporový poriadok. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1302, marg. č. 3.)

28. S ohľadom na uvedené je dôvodný záver, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané za situácie, keď neboli splnené všetky procesné podmienky stanovené platným procesným právnym predpisom,

konkrétne podmienky kauzálnej príslušnosti Okresného súdu Poprad na prejednanie tohto druhu sporu, keďže počnúc dňom 01.06.2023 sa kauzálne príslušným súdom aj v tejto sporovej veci stal Okresný súd Prešov, ktorému mala byť vec bezodkladne postúpená Okresným súdom Poprad ešte pred vydaním rozhodnutia vo veci samej. Inak povedané, pre okamžitú aplikabilitu ustanovení, ktorými došlo k zmene v kauzálnej príslušnosti súdov už Okresný súd Poprad v čase rozhodovania 31.07.2023 „neexistoval“ ako kauzálne príslušný súd pre individuálne pracovnoprávne spory.

29. Po zistení uvedeného pochybenia neostávalo pre naplnenie požiadaviek vyplývajúcich z čl. 6 Dohovoru odvolaciemu súdu iné, než bez vecného prejednania odvolania žalobkyne postupom v zmysle § 389 ods. 1 písm. a) CSP napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Konanie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu tvorí vždy jeden celok, preto vydanie prvoinštančného rozhodnutia nepríslušným súdom znemožňuje nápravu tohto nedostatku výhradne v rámci odvolacieho konania (t. j. bez zrušenia odvolaním napadnutého rozhodnutia).

30. Úlohou súdu prvej inštancie, ktorému pred predložením veci odvolaciemu súdu bola Okresným súdom Poprad vec už postúpená, bude vec opätovne prejednať a vo veci znovu rozhodnúť. Skutkový stav zistený vo veci a jeho vyhodnotenie je potrebné v novom rozhodnutí o merite veci primerane opísať, tak aby rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo preskúmateľné a jeho odôvodnenie zodpovedalo požiadavkám vyplývajúcim z § 220 ods. 2 CSP. Na riadne zistený a vyhodnotený skutkový stav je následne potrebné aplikovať správnu právnu normu, tak aby bol naplnený princíp právnej istoty, t.j. aby bol spor rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. K relevantnej argumentácii žalobkyne aj žalovaného, produkovanej v konaní pred súdom prvej inštancie je zároveň potrebné poskytnúť dostatočnú a logicky nerozpornú právnu odpoveď. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne znovu aj o trovách celého konania (§ 396 ods. 3 CSP).

31. Toto rozhodnutie bolo senátom odvolacieho súdu prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).